

Actualiteiten Financiering en Zekerheden: de juridische valkuilen

Deze cursus van Legal Houdini Academy¹ op 28 november 2013 bestaat uit een tweetal onderdelen:

Het eerste deel bestaat uit een overzicht van een aantal actuele ontwikkelingen op het terrein van het zekerhedenrecht.

Het tweede deel heeft betrekking op de juridische (on)mogelijkheden van herstructurering van ondernemingen (inclusief pauliana). De volgende onderwerpen komen aan de orde:

Deel 1

Actualiteiten met betrekking tot veelal in de praktijk gebruikte zekerheden:

1. Pandrecht op aandelen in de debiteur zelf: het hoe en waarom.

Bijgevoegd

- I. van Gasteren, Financiële herstructurering door middel van uitwinning van pandrecht op aandelen, FIP 2010, 1, p. 18 e.v.
- Mr. R.J. Philips, Pandhouder met stemrecht ken uw grenzen! Tijdschrift voor Ondernemingsbestuur 2011-3, p. 61 e.v.
- Ph.W. Schreurs en L.H.J.C. Hendriks, 'Het enquêterecht voor banken en andere verschaffers van vreemd vermogen: een onbetreden maar begaanbaar pad', FIP 2012, nr. 2, p. 44-47
- Externe vermogensverschaffers en enquêtebevoegdheid: een reactie, Prof. mr. J.H.M. Willems, FIP 2012, nr. 4, p. 122-125
- Rb Adam 20 december 2007, LJN BC0837, Yukos
- Rb Utrecht 30 maart 2012, LJN BW0487, Selexyz
- Pres Rb Adam 23 augustus 2012, LJN BY 1439, Ramblas
- HR 28 september 2012 in NJ 2012/549 (Almer Beheer c.s. / Van den Dungen c.s.)

Aanbevolen

- R.W. Clumpkens in Zekerhedenrecht in ontwikkeling, pandrecht in de rechtspersonenpraktijk, Koninklijke Notariële Broederschap 2009, p. 19 e.v.
- H.J. Damkot en P. Neuteboom, Executie van verpande aandelen of een Nederlandse pre-pack, in Bancaire Zekerheid, Liber Amicorum Mr J.H.S.G.K. Timmermans, (2010), p. 111 e.v.

¹ Legal Houdini Academy is een initiatief van Johan Jol, voormalig General Counsel NIBC Bank N.V., thans Legal Counsel ABN AMRO Bank, zie <http://www.legalhoudini.nl/33/Academy>

- K.A. Messelink, Executoriale verkoop van aandelen door de beslaglegger en de pandhouder, Serie Onderneming & Recht, deel 49 Knelpunten bij beslag en executie
- B.A. Schuijling, Verpanding van toekomstige aandelen, WPNR 2011/6910

2. Actualiteiten verpanding van debiteuren en onderhanden werk: o.a. de verzamelpandakte, verpanding van toekomstige vorderingen, conflicterende pandrechten, verpandingsverbod, de (on)mogelijkheid van het verpanden van onderhanden werk en art. 58 Faillissementswet.

Bijgevoegd

- HR 3 februari 2012, LJN BT6947, JOR 2012/200 (ING / Dix q.q.)
- HR 3 december 2010, JOR 2011/63 (ING/Nederend qq)
- Rechtbank 's-Gravenhage 16 mei 2012 HA ZA 11-2149 (Timmer qq. / Coöperatie Rabobank Gouwestreek U.A.), JOR 2013/120
- HR 1 februari 2013, NJ 2013/156 (Van Leuveren q.q. / ING)
- Uitleg en wenselijkheid van het cessie- en verpandingsverbod, Mr A.E. Goossens in MvV 2013, nummer 6
- De verpanding van onderhanden werk, F.M.J. Verstijlen in WPNR 2013, 6963

Aanbevolen

- De curator en het (pand)recht op onderhanden werk in Insolad Jaarbundel 2011, p. 39 e.v., M.J.M. Franken
- Twintig jaar stil pandrecht op vorderingen in Nederland, R.M. Wibier in WPNR 2012 (6931)
- Dagelijkse bulkverpanding door middel van een verzamelpandakte, T.H.D. Struycken in Bancaire Zekerheid, Liber Amicorum mr. J.H.S.G.K. Timmermans, prof.mr. N.E.D. Faber, mr. ing. H.J. Damkot, e.a., Uit: Serie Onderneming en Recht, deel 58 (2010), p. 304 e.v.
- Rb Oost Brabant 8 maart 2013, JOR 2013/88 (Rabobank / Jacobs q.q.), noot Atema
- Rb Zwolle 8 oktober 2012, JOR 2013/184 (Van Lanschot / Kuper q.q.), noot Kaptein
- Rb Maastricht 23 mei 2012, JOR 2012/304 (Direktbank / Smeets q.q., noot Van Hees
- D. Winkel en S.A.H.J. Warringa, de termijnstelling van art. 58 Fw, FIP Februari 2013
- C.E. Goosmann en R.A. Couperus, 'Misbruik van art. 58 lid 1 Fw; een redelijke termijn aan de separatist?', Tvl 2012, 12.
- Conclusie AG Wuisman bij HR 1 maart 2013, ECLI:NL:PHR:2013:BZ2776

3. Actualiteiten Boedelschuld

Bijgevoegd

- HR 19 april 2013, LJN BY6108, NJ 2013/291: Tideman q.q.
- Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State 13 februari 2013, LJN: BZ1261, JOR 2013/157, noot J.J. van Hees

4. Actualiteiten huur bij faillissement van de huurder en verhuurder

Bijgevoegd

- Hof Den Haag 30 maart 2007, JOR 2007/133
- HR 14 januari 2011, LJN BO3534, NJ 2011,14 (Aukema q.q. / Uninvest)
- HR 15 november 2013, ELCI:NL:HR:2013:1244 (Eiser / Romania Beheer)
- Beëindiging van de huurovereenkomst in het faillissement van de huurder, Tvl 2011/17, Mr. T.T. van Zanten en prof. mr. F.M.J. Verstijlen

Aanbevolen

- Hof Arnhem 6 november 2012, WR 2013/42, noot Van Zanten
- Bundel Insolad 2012: Faillissement en Vastgoed

5. Het pandrecht op roerende activa versus de reikwijdte van het bodemrecht van de fiscus.

Bijgevoegd

- Noot Faber bij JOR 2011/94, Rechtbank Dordrecht, sector kanton, 5 augustus 2010
- Gerechtshof Arnhem 1 november 2011, LJN: BU3292
- HR 9 december 2011, Tvl 2012/10 en JOR 2012/33 en NJ 2011, 600 (Quint q.q./ING)
- Eens Winkelvoorraad, altijd voorraad, Showroommodellen zijn geen bodemzaken, R.M. Vermaire en H.J. Damkot in FIP 2012, nr. 3, p. 87 e.v.
- A.J. Tekstra, Het bodemrecht van de fiscus anno 2013, Ondernemingsrecht, Mei 2013.
- HR 21 juni 2013, JOR 2013 / 320 (Eringa q.q./ ABN AMRO)

Aanbevolen

- Bank & Bodemverhuurpenningen, M.J.M. Franken in Bancaire Zekerheid, Liber Amicorum mr. J.H.S.G.K. Timmermans, prof.mr. N.E.D. Faber, mr. ing. H.J. Damkot, e.a., Uit: Serie Onderneming en Recht, deel 58 (2010), p. 199 e.v.
- A. van Eijdsen, Makker staakt uw wild geraas, Tvl 2013/2
- A.J. Tekstra, reactie op Forumbijdrage, "Makker staakt uw wild geraas", Tvl 2013/15
- A. van Eijdsen, Naschrift op reactie Tekstra, Tvl 2013/21

Deel 2

De juridische (on)mogelijkheden van herstructurering van ondernemingen (inclusief pauliana):

Bijgevoegd

- HR 22 december 2009, JOR 2011/19 Van Dooren q.q. / ABN AMRO III
- Noodkrediet in nood? Rolf Verhoeven en Johan Jol in Bancaire Zekerheid, Liber Amicorum mr. J.H.S.G.K. Timmermans, prof.mr. N.E.D. Faber, mr. ing. H.J. Damkot, e.a., Uit: Serie Onderneming en Recht, deel 58 (2010), ook te vinden op: [http://www.legalhoudini.nl/images/upload/Noodkrediet%20finale%20versie%20clean\(1\).pdf](http://www.legalhoudini.nl/images/upload/Noodkrediet%20finale%20versie%20clean(1).pdf)
- HR 14 januari 2011, LJN BN7887, Butterman q.q. / Rabobank, JOR 2011, 343, NJ 2011, 366
- Gerechtshof Amsterdam 7 december 2010, LJN BO6535, JOR 2011/99 (Savelkoul / ABN, ING)
- Van boedel tot noodkrediet, Lennard Mooij, Rolf Verhoeven en Johan Jol, Overeenkomsten en Insolventie van de Serie Onderneming en Recht, deel 72, ook te vinden op: <http://www.legalhoudini.nl/images/upload/2011-06-27%20boedelkrediet%20en%20noodkrediet.pdf>
- Legislative Guide on Insolvency Law Uncitral 2005, Page 135 to and including 156, http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/insolven/05-80722_Ebook.pdf

Aanbevolen

- A.J. Verdaas, de bancaire kredietovereenkomst, Ars Aequi Libri (2012), p. 77 tot en met 86
- ABN AMRO / Van Dooren q.q.: HR 16 juni 2000, NJ 2000, 578, JOR 2000/201 Van Dooren q.q. / ABN AMRO I, HR 8 juli 2005, NJ 2005, 457, JOR 2005/230 Van Dooren q.q. / ABN AMRO II
- B. Wessels, Overname van vorderingen en verrekening bij faillissement, Maandblad voor Vermogensrecht, 2010, nr. 4, p. 55 e.v.
- Gerechtshof Arnhem 18 februari 2003, JOR 2003, 267
- R. I .V.F. Bertrams, beëindiging van krediet en andere maatregelen door de bank in een tijd van kredietcrisis, FIP 2009, nr. 7, p. 210

- D.A. Viëtor , in Opeising of weigering van krediet en uitwinning van zekerheden door een bank, Tijdschrift voor Financieel Recht 2009, nr 7/8. p. 264 e.v.
- D.A. Viëtor, Toetsing van de rechtmatigheid van kredietopzegging door een bank, Tijdschrift voor Financieel Recht 2011, nr. 11, p. 341 e.v.
- Financing in distress against security from an English, German and Dutch perspective: a walk in the park or in a mine field? E. Verwey, C. Bärenz, R. Connell and R.J. de Weijs, paper for Insol Europe Congress 2011, Venice, http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1950126
- Appendix on Revision of the European Insolvency Regulation, DRAFT AMENDED VERSION OF COUNCIL REGULATION (EC) No 1346/2000 ON INSOLVENCY PROCEEDINGS AS AMENDED BY COUNCIL REGULATIONS OF 12 APRIL 2005, 27 APRIL 2006, 20 NOVEMBER 2006, 13 JUNE 2007, 24 JULY 2008, 25 FEBRUARY 2010 AND 9 JUNE 2011, As provided by INSOL Europe, June 2012

Pauliana en Volmacht Constructie

Bijgevoegd (zie hiervoor onder punt 2)

- HR 1 februari 2013, NJ 2013/156 (Van Leuveren q.q. / ING)